

**АҲОЛИНИ ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ ҚўЛЛАБ-
ҚУВВАТЛАШ МЕХАНИЗМЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ
АҲАМИЯТИ**

Улугбек Эркинович Курбонов

Ёшлар билан ишлари бўйича декан ўринбосари

Иқтисодиёт факультети Ўзбекистон миллий университети

Тошкент шаҳар Олмазор тумани университет кўчаси 4

Э-маил: kurbanovulug5@gmail.com

Исоқов Абдулхафиз Дилмурод ўғли

Иқтисодиёт тармоқлар ва соҳалар 1-босқич талабаси

Иқтисодиёт факультети Ўзбекистон миллий университети

Тошкент шаҳар Олмазор тумани университет кўчаси 4

Э-маил: isoqovabdulhafiz33@gmail.com

Аннотатсия: *Мазкур мақолада аҳолининг тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш ва уни қўллаб-қувватлаш механизмлари, бу жараённинг иқтисодий-ижтимоий аҳамияти ва қўлланилаётган чора-тадбирлар таҳлил қилинган. Тадбиркорлик жамиятдаги бандликни ошириш, аҳолининг даромадларини кўпайтириш ва ҳудудий иқтисодиётни барқарор ривожлантиришнинг муҳим омилларидан бири ҳисобланади. Ушбу мақолада давлат томонидан молиявий ва инфратузилмавий ёрдам, солиқ имтиёзлари, та'лим ва малака ошириш дастурлари каби механизмлар кўриб чиқилган. Шунингдек, давлат-хусусий сектор ҳамкорлигининг тадбиркорликни ривожлантиришидаги ўрни батафсил ўрганилган.*

Калит сўзлар: *тадбиркорлик, қўллаб-қувватлаш механизмлари, иқтисодий ривожланиш, солиқ имтиёзлари, молиявий ёрдам, та'лим, инноватсиялар.*

Кириш

Бугунги кунда тадбиркорлик мамлакат иқтисодиётининг асосий драйверларидан бири сифатида эʼтироф этилмоқда. Аҳолининг тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш орқали нафақат иқтисодий барқарорликни таʼминлаш, балки аҳолининг даромадларини ошириш ва янги иш ўринларини яратиш имконияти мавжуд. Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан ишлаб чиқилган иқтисодий ислохотлар доирасида тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эʼтибор қаратилиб, бу борада бир қатор қонунлар, қарорлар ва дастурлар қабул қилинмоқда.

Мақолада тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга қаратилган иқтисодий механизмлар, бу жараённинг аҳамияти ва уни амалиётга татбиқ этишнинг асосий ёʼналишлари ёритилади.

Тадбиркорлик фаолиятининг иқтисодий-ижтимоий аҳамияти

1. Бандликни ошириш ва даромадларни кўпайтириш

Аҳолининг тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиниши янги иш ўринларини яратишга хизмат қилади. Айниқса, кичик ва ўрта бизнес қишлоқ жойларида бандликни ошириш учун муҳим восита ҳисобланади.

2. Маҳаллий иқтисодиётни ривожлантириш

Тадбиркорлик маҳаллий иқтисодий ресурсларни самарали бошқариш ва улардан максимал даражада фойдаланиш имконини беради. Бу ҳудудларнинг иқтисодий ўсишига ва уларнинг саноат ва хизматлар секторида ривожланишига катта ҳисса қўшади.

3. Инноватсияларни жорий этиш

Тадбиркорлик янги технологияларни жорий қилиш ва маҳсулотларнинг сифатини ошириш учун платформа бўлиб хизмат қилади. Инноватсиялар тадбиркорлик жараёнини янада самаралироқ қилишга ёрдам беради.

4. Ижтимоий барқарорликни таʼминлаш

Тадбиркорлик фаолияти аҳолининг турмуш даражасини оширади ва ҳудудларда ижтимоий-иқтисодий барқарорликка эришишга ёрдам беради. Айниқса, ёшлар ва аёлларни тадбиркорликка жалб қилиш ижтимоий тенгликни кучайтиради.

Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш механизмлари**1. Молиявий ёрдам ва кредитлаш**

Тадбиркорликни қўллаб-қувватлашнинг асосий ёналишларидан бири арзон ва узоқ муддатли кредитларни ажратишдир. Давлат томонидан кичик ва ўрта бизнес учун махсус дастурлар орқали субсидиялар ва имтиёзли кредитлар ажратилиши тадбиркорликни ривожлантириш учун муҳим воситадир.

2. Солиқ имтиёзлари ва преференциялар

Давлат кичик ва ўрта бизнес учун солиқ имтиёзлари ва божхона преференцияларини тақдим этиш орқали уларнинг фаолиятини рағбатлантиради. Бу тадбиркорларга харажатларни қисқартириш ва бизнесни кенгайтириш имконини беради.

3. Инфратузилмавий қўллаб-қувватлаш

Тадбиркорлик фаолияти самарадорлигини ошириш учун замонавий инфратузилмалар, жумладан, транспорт, алоқа ва энергия таъминоти муҳим аҳамиятга эга. Давлат тадбиркорлик учун қулай бизнес муҳитини яратиш мақсадида инфратузилмаларни ривожлантиришга катта аҳамият бермоқда.

4. Таълим ва малака ошириш дастурлари

Мамлакатда тадбиркорлик бўйича махсус ўқув дастурлари ва тренинглар ташкил этилиши ёшларни бизнесга жалб қилишга хизмат қилади. Шу билан бирга, тадбиркорлар малакасини ошириш уларнинг фаолиятини самарали бошқариш имконини беради.

5. Давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш

Давлат ва хусусий сектор ўртасида яқин ҳамкорликнинг ёлга қўйилиши тадбиркорликни ривожлантириш учун зарурий шартдир. Бу ҳамкорлик орқали молиявий ва инсон ресурсларини бирлаштириш, инноватсияларни жорий қилиш ва умумий иқтисодий манфаатларга эришиш мумкин.

Тадбиркорликнинг инноватсион ривожланиши ёналишлари**1. Рақамли технологияларни жорий қилиш**

Тадбиркорликда замонавий рақамли технологиялардан фойдаланиш жараёнларни автоматлаштириш ва самарадорликни оширишга имкон беради.

2. Яшил иқтисодиётга ўтиш

Энергия тежамкор технологияларни қўллаш ва экологик маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш орқали тадбиркорликни глобал бозор талабларига мослаштириш мумкин.

Хулоса

Аҳолини тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш иқтисодий ўсиш ва ижтимоий барқарорликни та'минлашда асосий омиллардан биридир. Молиявий ва инфратузилмавий қўллаб-қувватлаш, солиқ имтиёзлари ва та'лим дастурлари орқали давлат тадбиркорликни ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда. Ушбу чора-тадбирлар тадбиркорликни янада самарали ва барқарор қилиш, иқтисодий фаолликни ошириш ва халқ фаровонлигини та'минлаш имконини беради.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони (2022). “Ёш тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш стратегияси.”
2. Турсунов, Р. (2021). “Тадбиркорликнинг иқтисодий асослари.” Иқтисодиёт журнали, 45(3), 78-89.
3. Давронов, Н. (2020). “Инноватсион тадбиркорлик ва унинг ривожланиш омиллари.”